

# Samen-school-zijn

**Schoolplan 2017 - 2021**

**Open Schoolgemeenschap Bijlmer**



Juli 2017

## Inhoud

Inleiding .....	3
Een schoolplan van ons allemaal .....	3
De missie en visie .....	4
Missie .....	4
Visie .....	4
Deel 1: drie actielijnen in een lerende gemeenschap .....	5
Samen school zijn .....	5
Aanbodgerichte differentiatie .....	6
Eigen regie leerlingen .....	7
De school als lerende gemeenschap .....	7
Prioritering van de actielijnen .....	8
Deel 2: De stabiele basis .....	9
Plaats en positionering van de brede schoolgemeenschap .....	9
Onderwijsbeleid .....	12
HRM-beleid .....	16
Leerlingbegeleiding en zorg .....	19
Communicatie in de school en daarbuiten .....	20
Leermiddelen en ICT .....	21
Organisatie, bedrijfsvoering en financiën .....	21

## **Inleiding**

Goed onderwijs met alle kansen om je te ontwikkelen en te ontplooien is belangrijker dan ooit. We willen leven in een samenleving waarin er voor iedereen plaats is; een samenleving waarin iedereen bijdraagt aan het grotere geheel. De OSB heeft daar veel in te bieden en heeft daar als openbare school ook een taak in. De aandacht die we geven aan de persoonsvorming van leerlingen en het belang van samenwerken, maakt van de OSB veel meer dan een leerinstituut waar alleen goede cijfers tellen. Het is bij uitstek een plek waar jonge mensen zich in een diverse gemeenschap vormen tot zelfbewuste volwassenen om met een goede kennisbasis hun route in het leven te vervolgen.

In dit schoolplan maken we duidelijk

1. Hoe de OSB zich al bijna 50 jaar een geheel unieke positie in het Amsterdamse en Nederlandse onderwijs heeft verworven. Dit is herkenbaar in onze missie en visie.
2. Wat de belangrijkste opgaven zijn en welke keuzes we voor de komende jaren maken om onze leerlingen succesvol te laten zijn in de samenleving.
3. Hoe we een context creëren waarin leerlingen de kans krijgen zich te ontwikkelen en te ontdekken wie ze zijn, wat ze willen en wat ze kunnen.

We hebben dit schoolplan in twee delen opgebouwd. Het eerst deel kan beschouwd worden als een actieplan voor de komende vier jaren, gebaseerd op een geactualiseerde missie en visie. Vanuit deze missie en visie gaan we met extra capaciteit en met verhoogde prioriteit waarmaken wat we van cruciaal belang vinden voor een versterking van de school. We noemen dat actielijnen. Per actielijn benoemen we ambities en de resultaten die we aan het einde van de schoolplanperiode behaald zullen hebben.

Het tweede deel behandelt als eerste de plaats en positionering van de school. Dit is van belang voor onze toekomst en de toegevoegde waarde van onze openbare school in deze omgeving. Vervolgens gaat deel 2 in op onderwerpen die van belang zijn om een goede basis te behouden voor het geven van goed onderwijs. Het gaat in op onderwijsbeleid, personeelsbeleid (HRM), leerlingbegeleiding en zorg, leermiddelen en ICT, organisatie, bedrijfsvoering en financiën. Per onderdeel worden de opgaven voor de komende jaren benoemd.

## **Een schoolplan van ons allemaal**

Een schoolplan is veel meer dan geschreven letters. Het is het resultaat van het denken, praten, creëren en doen van heel veel mensen. We hebben in themagroepen gewerkt, personeelsdagen georganiseerd en leerlingen bevroegd en uitgedaagd om ideeën te leveren. Een brede groep stakeholders heeft ons kritisch bevroegd op onze nieuwe plannen en ons van waardevolle adviezen voorzien. We hebben van al deze inbreng geleerd en ontdekt wat de belangrijkste speerpunten voor de komende jaren zijn. Het proces heeft ons ook gevoed in een sterk besef dat we een unieke school zijn met een sterk gemeenschapsgevoel. Op onze school is de multiculturele samenleving de dagelijkse praktijk; een bewijs dat er volop kansen zijn om goed samen te leven in dit land, wat je afkomst ook is. Onze docenten leggen daar iedere dag weer de basis voor. Vanuit een grote betrokkenheid bij ieder kind, bieden zij ruimte aan leerlingen om van zichzelf en met anderen te leren.

## **De missie en visie**

### *Missie*

De OSB heeft in de traditie van haar bestaan leerlingen altijd benaderd als jonge mensen die zich in de breedte moeten kunnen ontwikkelen: persoonsvorming, socialisatie en kwalificatie hebben allemaal aandacht nodig. Daar waar veel scholen juist vroeg op 'niveau' selecteren, stellen wij de selectie uit. Dat doen wij omdat wij het als onze opdracht zien om leerlingen in een verlengde brugperiode kansen te bieden om zichzelf te ontdekken en te ontwikkelen. Leerlingen verrijken zich door samen te werken in diverse samenstellingen. Dat kan alleen als dit gebeurt in een gemeenschap waar iedereen zich gezien en gehoord voelt. Vandaar dat we de school organiseren in kleinere deelscholen en een bijzondere, grote rol toekennen aan de mentor als spil in de begeleiding van de leerling. Steeds meer stimuleren we de leerling om eigen verantwoordelijkheid te nemen in de groei naar volwassenheid. Zo zijn wij "samen school". Zo laten we in de praktijk zien dat het woord "schoolgemeenschap" in onze naam een bewuste keuze is. Dat is dan ook ons motto voor de komende jaren:

### **SAMEN-SCHOOL-ZIJN!**

Vanuit gemeenschappelijkheid bieden we ruimte aan brede ontwikkeling van iedere leerling, gericht op kennis, sociale en persoonlijke ontwikkeling. De gemeenschap biedt veiligheid en daagt uit om te leren wat je kan, wilt en wie je bent en wie je wilt worden.

Wij doen dat vanuit drie elementen die samen onze visie weerspiegelen.

### *Visie*

#### **Kansen bieden en uitdagen**

We bieden een tweejarige brugperiode om kinderen meer kansen te bieden, te groeien in contact met anderen; zij leren van de verschillen. De klassen zijn heterogeen samengesteld. Dat wil zeggen dat leerlingen variërend van een vmbo basis- tot en met een vwo-advies de eerste twee jaar samen een klas vormen. Gedifferentieerd lesgeven binnen een dergelijke klas is daarmee een van de belangrijkste didactische uitgangspunten van het onderwijs op de OSB. Na die twee jaren kunnen leerlingen een verantwoorde keuze maken voor de bovenbouw, waarin eigen talenten en interesses het best tot hun recht komen. De school is sterk gericht op het bieden van mogelijkheden en het uitdagen van de leerling om de best passende route te bewandelen.

#### **Hoofd, hart en handen ontwikkelen**

Leerlingen ronden met een passend diploma en goede resultaten de school af. Goede resultaten zijn meer dan cijfers. Op de Open Schoolgemeenschap Bijlmer ontwikkelen leerlingen zich in brede zin. De ontwikkeling op sociaal, cognitief, creatief, emotioneel en lichamelijk gebied zijn van groot belang voor de voorbereiding op volwassenheid. Deze brede ontwikkeling krijgt aandacht in een breed aanbod van vakken, maar ook door in de les meer te doen dan kennis ontwikkelen. Ook het grote aanbod van buitenschoolse activiteiten draagt daaraan bij. De keuze voor een brede talentontwikkeling en aandacht voor de cognitieve,

sociaal-emotionele en creatieve en fysieke ontwikkeling van iedere leerling vatten we samen als 'ontwikkelen van hoofd, hart en handen'.

### **Vergroten eigen verantwoordelijkheid**

De aandacht voor de leerling is er in de eerste plaats op gericht de leerling beter toe te rusten zelf initiatieven te nemen en oplossingen te vinden voor uitdagingen waarvoor hij of zij gesteld wordt. Dat gebeurt vanuit een grote betrokkenheid, maar ook vanuit een groot besef dat de leerling er veel baat bij heeft te leren om eigen keuzes te maken.

Wat gaan we de komende jaren doen om de missie en de visie te verwezenlijken? Wat zijn onze speerpunten?

- In deel 1 zetten we 'drie actielijnen' uiteen die de komende jaren extra aandacht krijgen. Dat gebeurt tegelijkertijd met het verstevigen van de basis van de school als lerende gemeenschap.
- In deel 2 gaan we in op 'de stabiele basis': zorgcoördinatie, onderwijskwaliteitsbeleid, HRM-beleid, communicatie met betrokkenen: ouders, leerlingen en medewerkers, huisvesting, etc., bedrijfsvoering en financiën.

### **Deel 1: drie actielijnen in een lerende gemeenschap**

Vanuit onze missie en visie stellen we ons de komende jaren drie strategische doelen om zo samen vorm te geven aan onze schoolgemeenschap als 'lerende gemeenschap'. We werken in het bijzonder aan een concretisering van 'samen-school-zijn', 'aanbodgerichte differentiatie' en 'de eigen regie van leerlingen'. Zo geven we vorm aan het samenwerken van iedereen, leerlingen, docenten/medewerkers en ouders en bieden we leerlingen optimale kansen al hun talenten te ontwikkelen en zich voor te bereiden op de wereld van morgen.

#### *Samen school zijn*

Vanaf dag één dat leerlingen op school zijn, ervaren ze dat zij medeverantwoordelijk zijn voor de school en dat we werken vanuit een sterk groepsbesef. Dat betekent dat er aandacht is voor elkaar en er respect is voor de onderlinge verschillen. Fouten maken mag, vanuit de basishouding ervan te willen leren. We spreken elkaar zo nodig aan en vieren regelmatig dat we samen-school-zijn.

Daarom:

- Volgen docenten en leerlingen scholing die tot gezamenlijke acties leidt met een gezamenlijke taal over omgang met elkaar.
- Richtten we de (deel)school op zo'n manier in dat de gezamenlijkheid én de rust versterkt wordt.
- Versterken we voor leerlingen de inzet van passend onderwijs en het gebruik van handelingsplannen.

Met als resultaat over vier jaar:

- Dat de cohesie op school versterkt is, zichtbaar in een positief oordeel over de school (uitgedrukt in het leerlingen- ouders- en medewerkerstevredenheidsonderzoeken).
- Dat er rust in de school en de klassen heerst met een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de school en omgeving.

- Dat docenten handelingsbekwaam zijn en zichzelf zo ervaren en leerlingen met meer ondersteuningsbehoeften zich positief kunnen ontwikkelen en zich gezien weten door docenten en medeleerlingen.

### *Aanbodgerichte differentiatie*

Elke docent geeft over vier jaar gedifferentieerd onderwijs. Niveau, werktempo, opdrachtverwerking, leervoorkeur en de mate van begeleiding is aangepast op de behoefte van de leerling. Voor iedere lessenserie weten leerlingen aan het begin wat van hen wordt gevraagd en kunnen zij zelf keuzes maken (zie ook 'eigen regie'). In het onderwijsaanbod is aandacht voor hoofd, hart en handen.

En daarom:

- Volgen we regelmatig trainingen, werken samen in het ontwikkelen van ons lesaanbod, leren van elkaar in lesbezoek en collegiale consultaties. Het delen van goede en minder goede praktijken maakt deel uit van het werken in deelscholen, werkgroepen en vakgroepen.
- Ontwikkelen vakgroepen leerarrangementen, passend bij hun vakspecifieke doelen
- Bieden we contextrijk en uitdagend onderwijs.

Met als resultaat over vier jaar:

- Dat docenten beter uitgerust zijn om te differentiëren in de klas. Dit blijkt uit de meetinstrumenten van docenten in de lesobservaties en de leerresultaten van de leerlingen (de door-, op- en afstroomgegevens).
- Dat vakgroepen systematisch werken vanuit leerarrangementen, waardoor het voor de leerling duidelijk is wat er van hem of haar verwacht wordt aan het einde van een periode.
- Dat het onderwijs door leerlingen als meer uitdagend wordt ervaren. Dat blijkt uit bijv. LAKS-onderzoek.

### *Eigen regie leerlingen*

Leerlingen nemen in de loop van de schooljaren steeds meer eigen verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces. Het maken van keuzes wordt steeds belangrijker en bereidt de leerling voor op de samenleving. De school biedt op haar beurt keuzemogelijkheden om 'de eigen regie' van de leerling mogelijk te maken. De mentor is hierbij een stimulerende factor.

En daarom:

- Krijgen leerlingen in toenemende mate een rol in de planning, tempovoering en de verdeling van school- en thuiswerk.
- Reflecteren leerlingen op hun eigen leerproces en maken zij plannen om het beter te doen of om tegenvallende prestaties op te halen.
- Organiseren leerlingen zelfstandiger hun LOB-activiteiten.
- Is er op school een voor alle leerlingen goed bereikbaar platform voor inspraak. De mening en de adviezen van leerlingen worden serieus genomen.

Met als resultaat over vier jaar:

- Dat de eigen regie aanzienlijk is toegenomen, zoals blijkt uit evaluatie onder leerlingen, mentoren en vakdocenten.
- Dat uit de rapportages blijkt dat leerlingen hun eigen verbeterplannen opstellen en uitvoeren.
- Dat leerlingen meer eigenaar zijn van de LOB-activiteiten en de inzet van docenten meer coachend van aard is geworden.
- Laten leerlingen hun stem horen via een structurele vorm van inspraak in de klassen, in de deelschool en in de heelschool.

### *De school als lerende gemeenschap.*

In de situatie over vier jaar is het vanzelfsprekend dat alle medewerkers met elkaar en van elkaar leren. Individueel en collectief leren gaan hand in hand en dragen ertoe bij dat we elkaars kwaliteiten gebruiken, leren van fouten en een gezamenlijke taal ontwikkelen over de school als lerende gemeenschap.

Daarom:

- Brengen we in beeld welke actieve leerprocessen reeds bestaan en gaan we na wat nodig is om deze effectiever te laten zijn.
- Versterkt de schoolleiding haar onderwijskundig leiderschap en leeft daarmee volgens een vaste en herkenbare methodiek voor hoe een leerteam dient te werken.
- Doet een deelschool een pilot met een of enkele leerteams die, net als de schoolleiding, werken vanuit een vaste en herkenbare methodiek.

Met als resultaat over vier jaar:

- Dat docenten expliciet aangeven dat hun leerprocessen substantieel verbeterd zijn door de genomen initiatieven (nulmeting september 2017 en nul+één-meting juni 2021).
- De kracht en effectiviteit van de schoolleiding toe is genomen. Dat blijkt onder andere uit de score in het medewerkerstevredenheidsonderzoek van 2021.
- Dat de uitkomsten van de pilot leiden tot afwegingen over de betekenis en mogelijke gevolgen hiervan in de andere deelscholen.

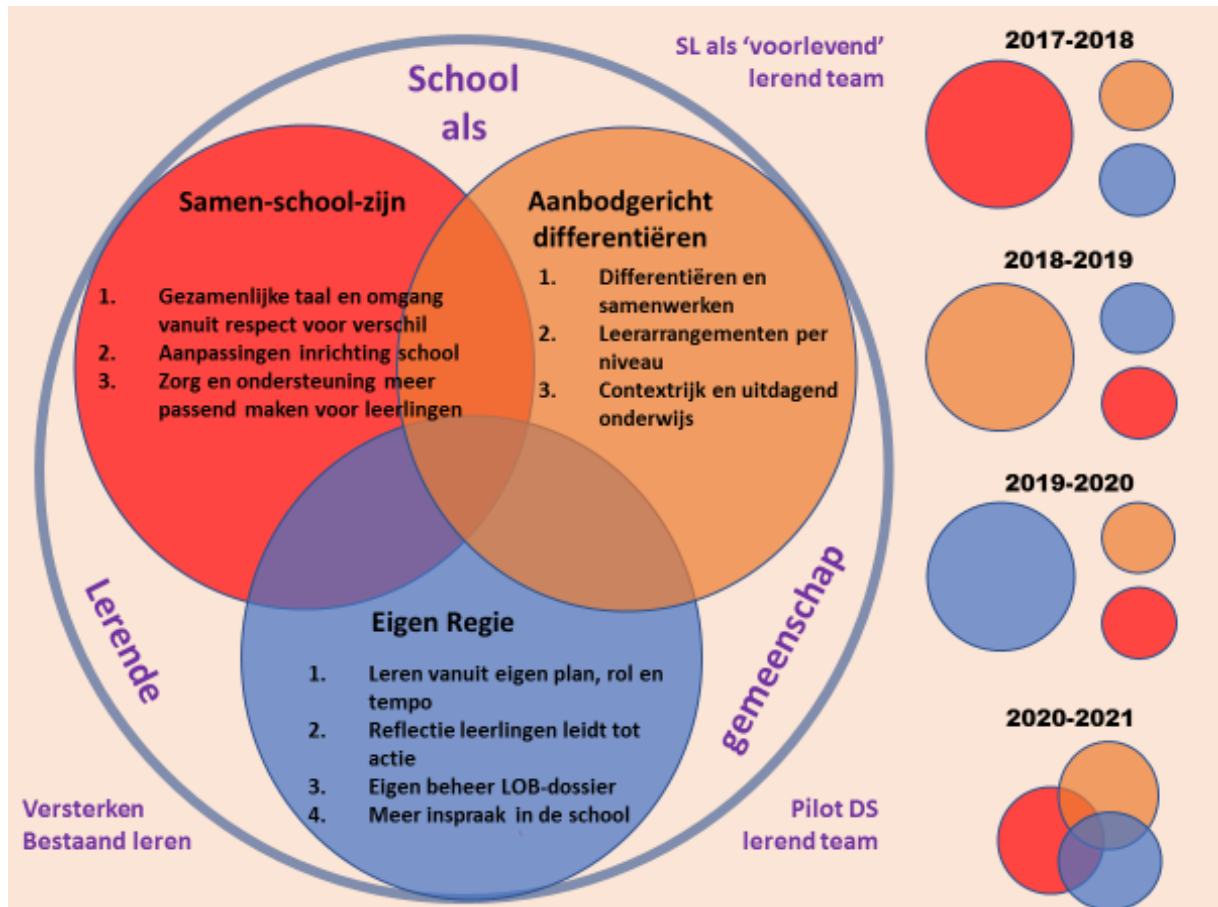
### Prioritering van de actielijnen

De basis van de lerende gemeenschap krijgt een hoge prioriteit in de komende vier jaren. De drie actielijnen worden weliswaar allen in gang gezet, maar één actielijn wordt als 'het project van het jaar' uitgevoerd. De prioritering is als volgt:

In schooljaar 17 – 18 : 'samen school zijn'.

In schooljaar 18 – 19: 'aanbodgericht differentiëren'.

In schooljaar 19 – 20 : 'eigen regie'.





## **Deel 2: De stabiele basis**

### *Plaats en positionering van de brede schoolgemeenschap*

De OSB heeft een unieke positie in het onderwijsaanbod in Amsterdam en de regio. Het ontwikkelingsgerichte concept biedt leerlingen een inspirerende werk- en leeromgeving waarin zij zich in de heterogene tweejarige onderbouw samen kunnen ontwikkelen. Het uitstel van selectie biedt leerlingen de kans om hun talenten te leren kennen en ontwikkelen. Zo kunnen zij een keuze maken voor een niveau en profiel waarin zij succesvol kunnen doorstromen naar vervolgonderwijs. Dit aanbod van heterogeen werken met alle niveaus in een klas, is één van de antwoorden op de onderwijsongelijkheid van het Nederlandse onderwijsstelsel. Die is ontstaan door de vroege selectie voor een onderwijsniveau. Het is tevens een antwoord op de vele malen gesignaleerde segregatie in het Nederlandse onderwijs: meer en minder kansrijke kinderen; kinderen van hoog- en laagopgeleide ouders; kinderen van meer en minder welvarende ouders komen elkaar steeds minder tegen in het onderwijs. Het samen leren van en met elkaar in een brede en diverse schoolgemeenschap, biedt leerlingen de kans hun eigen talenten met aandacht voor burgerschapskwaliteiten te ontwikkelen.

De al jaren stabiele instroom laat zien dat de OSB bestaansrecht heeft, ook in het steeds groter wordende categorale aanbod (met name op vwo niveau) in Amsterdam. De complexiteit waarin het onderwijs zich per definitie bevindt, stelt gezien deze ontwikkeling in Amsterdam hoge eisen aan een school voor voortgezet onderwijs. De OSB heeft in Zuidoost in Amsterdam een zelfstandige en stabiele plaats verworven als brede schoolgemeenschap voor vmbo, havo en vwo, voor leerlingen met verschillende achtergronden in sociaal, economisch en cultureel opzicht. De school heeft zich ontwikkeld tot een hechte en inspirerende schoolgemeenschap van 1600 leerlingen en 200 medewerkers in een mooi en goed geoutilleerd gebouw. Dat geeft vertrouwen voor de toekomst.

De school draagt de historie van het middenschool-concept. Met dit pedagogisch concept uit de jaren 80/90 richt de OSB zich op de brede persoonlijke ontwikkeling van leerlingen op sociaal, cognitief, creatief, emotioneel en lichamelijk vlak in een diverse gemeenschap. In termen van het huidige onderwijskundig en pedagogisch debat gaat het om een goede balans tussen de drie kernopdrachten van een school: het kwalificeren, socialiseren en de persoonsvorming. Het is deze opdracht die de OSB de komende jaren verder wil ontwikkelen en uit te bouwen en de leidraad is van de in deel 1 uitgewerkte missie en visie.

Uitgangspunt is de heterogeniteit van de tweejarige brugperiode waar leerlingen met een vmbo-basis- tot en met vwo-advies samen leren en werken. Dit uitstel van keuze voor een opleidingsniveau geeft aan de leerlingen optimale kansen om zich gedurende de eerste twee jaren te ontwikkelen en een verantwoorde keuze te maken voor de bovenbouw. Belangrijk daarin is een evenwichtige samenstelling van de klassen naar onderwijsniveau: een verdeling van 30% vmbo-basis en -kader, 30% vmbo-t en t/h en 40% havo- en vwo-leerlingen. Gedifferentieerd lesgeven binnen zo'n klas is daarmee een van de belangrijkste didactische uitgangspunten van kwaliteit van het onderwijs op de OSB. Dat koppelen we aan een eigen werkwijze, waarin de dialoog, samenwerken en leren van elkaar gecombineerd worden met zelfwerkzaamheid en eigen initiatief. Door in iedere les eenzelfde structuur te hanteren van kring – werkfase – kring, ontstaat voor leerlingen helderheid over de aanpak en wat van hem/haar wordt verwacht. Zo krijgen leerlingen de kans op verschillende manieren, individueel en in de groep, methodisch en zelfonderzoekend, praktisch en analytisch te leren. De school is immer sterk gericht op kansen bieden en opstromen.

Het voortgezet onderwijs in Amsterdam (en in heel Nederland) staat onder druk van verschillende eisen en ambities. De nadruk op cognitieve kennis, op excellentie en individuele ontwikkeling staat naast het belang van sociale en creatieve vaardigheden, het bestaande curriculum met de focus op vakkennis naast de 21 Century Skills en betekenisvol leren, persoonsgericht leren naast samen leren en samenwerken met aandacht voor de burgerschapsvaardigheden van de samenleving nu en in de toekomst. Zowel leerlingen en ouders, als inspectie en samenleving stellen steeds hogere eisen aan onderwijs, de school, de mentor en de individuele vakdocent. Ook de eisen aan de begeleiding van leerlingen groeit door het toenemend aantal leerlingen met specifieke zorgbehoefte. Het leidt tot een grote vraag om maatwerk voor iedere leerling met zijn/haar specifieke kwaliteiten en vragen. Meer dan ooit zal de school zich moeten richten op een goed evenwicht tussen de brede, cognitieve, sociaal emotionele, creatieve en sportieve ontwikkeling en de eisen die gesteld worden aan kennisverwerving en optimale doorstroommogelijkheden voor iedere leerling.

Naast de onderwijskundige eisen, worden ook steeds meer eisen gesteld aan de leerlingbegeleiding en zorg en aan de sociale en emotionele ontwikkeling van leerlingen. Pedagogisch gezien worden hoge eisen gesteld aan de begeleiding van jonge mensen om zich een eigen plek in de wereld te verwerven. Maatschappelijk gezien wordt aan de school gevraagd om jongeren zich in een uitdagende en veilige omgeving de sociale en emotionele vaardigheden eigen te laten maken en om in een wereld van snelle veranderingen en steeds groter wordende diversiteit te kunnen functioneren en gelukkig te zijn. De OSB wil laten zien dat ze deze uitdaging aan kan en steeds weer aangaat vanuit een eigen visie op de ontwikkeling van jongeren en de taak die de school daarin heeft.

Het zoeken naar een balans tussen de drie opdrachten van de school, kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming, is voor de OSB onderdeel van de ontwikkeling van burgerschapszin en -kwaliteiten die de OSB voor al haar leerlingen beoogt. Het leren van en met elkaar in de heterogene klassen biedt op het terrein van de socialisatie en persoonsvorming extra mogelijkheden om leerlingen bewust te leren omgaan met verschil in achtergrond op cultureel, religieus, etnisch en sociaal economisch terrein. We bieden hierin extra mogelijkheden met de opleidingen tot mini-mediation voor de eerste klassers, de mini-mediation in alle leerjaren en het werk van de jongerenrechtbank.

Zuidoost is een boeiende en ook een complexe omgeving, die van de school steeds opnieuw de nodige aandacht vraagt voor samenwerking en aanpassing aan de veranderende leerlingen en hun ouders, aan de buurtbewoners in de directe omgeving en de bedrijven, instellingen en verenigingen. De OSB is een schoolgemeenschap met een sterke regionale functie. Ze combineert aandacht voor de directe omgeving van Zuidoost met die voor de gehele stad en omliggende plaatsen als Diemen, Duivendrecht, Weesp en Abcoude. De komende jaren zal de OSB meer inzetten op de samenwerking met de scholen in de omgeving, zowel met het voortgezet als met het primair onderwijs in Zuidoost en omgeving. In de samenwerking met het PO gaat het om meer dan alleen aandacht voor de warme overdracht. Ook het daadwerkelijk van elkaar leren in het omgaan met de heterogeniteit speelt een belangrijke rol.

De OSB werkt nauw samen met andere schoolgemeenschappen in Amsterdam om het aanbod van vernieuwend onderwijs in brede schoolgemeenschappen voor de stad en de regio te versterken. Daarnaast participeert de OSB in verschillende stedelijke overleggen en samenwerkingsverbanden, zoals het OSVO, overleg van de schoolbesturen in Amsterdam en het Samenwerkingsverband voor Passend onderwijs.

Ook met instellingen en bedrijven in de omgeving wordt samengewerkt om leerlingen een goede en verantwoorde keuze voor een vervolgopleiding te laten maken. Vmbo-leerlingen doen maatschappelijke en beroepsgerichte stages bij instellingen, en bedrijven in Zuidoost en omgeving ondersteunen leerlingen hierbij. De jarenlange samenwerking met instellingen in de omgeving, zoals Cordaan en het Henriette Roland Holst huis, het AMC, blijft belangrijk. Voor het AMC werkt deze samenwerking door in het onderwijs: docenten van de OSB en medewerkers/onderzoekers en hoogleraren van het AMC en HvA werken samen in onderwijs en onderzoek en begeleiden leerlingen bij hun profielwerkstukken en modules.

Deze opgaven moeten worden vervuld in een tijd waarin de financiële middelen teruglopen. Het vraagt om een onderwijskundig en strategisch beleid met een scherpe focus op de kernwaarden en kernkwaliteiten van de OSB, meer dan ooit gekoppeld aan heldere keuzes en gerichte inzet van de middelen.

De opgaven in het kader van de samenwerking voor de komende jaren:

- Het versterken van de samenwerking met het PO in Zuidoost en omgeving voor een goede aansluiting tussen po, s(v)o en vo.
- Het werken aan een evenwichtige verdeling van leerlingen naar niveau in de heterogene onderbouw: 30% vmbo b/k, 30% vmbo t/h en 40 % h/v, en dus het realiseren van een verder groei van het aantal vwo en havo leerlingen.
- Het onderzoeken van de mogelijkheden om op verzoek van de gemeente Diemen te komen tot een nevenvestiging van de OSB in Diemen.

## Onderwijsbeleid

De missie en visie, met de uitwerking in de drie actielijnen uit deel 1, zijn leidend voor de strategische agenda van de school voor de komende jaren. Het onderwijsbeleid van de school omvat meer dan het uitwerken en implementeren van de genoemde actielijnen. De ontwikkeling van de school is een doorgaand proces waarin we voortbouwen op de kennis, werkwijze en organisatie zoals die de afgelopen jaren zijn vormgegeven.

### **Kwaliteitszorg: evaluatie en monitoring van leeropbrengsten en beleid**

De keuzes van de OSB vragen om een helder en zorgvuldig kwaliteitsbeleid, waarin zowel de doelen als de instrumenten om deze te bereiken voor iedereen helder en inzichtelijk zijn. Planmatig en resultaatgericht werken vereist duidelijke afspraken over de evaluatie van en verantwoording over de uitvoering van taken en lessen. Het vraagt om schoolbrede afspraken over de systematiek waarin de leeropbrengsten op school-, afdelings-, deelschool-, klas- en individueel niveau voor alle betrokkenen dagelijks zichtbaar zijn. Hiertoe zijn afspraken gemaakt over wie wat in ons leerlingvolgsysteem (Magister) invoert en welke indicatoren op individueel, klas, deelschool en afdelingsniveau gebruikt worden om de voortgang te analyseren (de gehanteerde beoordelingssystematiek en doorstroomrichtlijnen voor overgangen tussen de leerjaren). Alle medewerkers van de OSB werken mee aan deze systematiek om leerlingen voldoende informatie te geven zodat zij zelf verantwoordelijkheid over hun leerproces kunnen nemen, ondersteund door hun ouders/verzorgers, en om de begeleiding van leerlingen door mentor en vakdocent zo optimaal mogelijk te maken.

Het kwaliteitszorgbeleid van het voortgezet onderwijs kent een uitgebreide financiering- en verantwoordingsystematiek, zowel in de zgn. verticale verantwoording aan Bestuur en OCW (onderwijsinspectie) als ook in de zgn. horizontale verantwoording: ouders, leerlingen, basis- en vervolgonderwijs, stakeholders (bedrijfsleven, wijk/buurt), en lokale en regionale overheden. De OSB doet mee met Vensters voor Verantwoording, waarmee de basis gelegd is voor een goede en zorgvuldige set aan gegevens voor de beoordeling van de opbrengsten van de inzet van iedereen. Deze gegevens omvatten alle belangrijke terreinen: onderwijskwaliteit, financiën, beleid etc. in een voor alle scholen eenduidige systematiek.

De directie en schoolleiding zijn verantwoordelijk voor het inhoudelijke beleid, het vaststellen van de indicatoren, het bewaken van de PCDA-cyclus in deze en het presenteren van de resultaten in de school. De docenten en medewerkers zijn verantwoordelijk voor het invoeren van de leerresultaten in Magister, de ontwikkeling van de leerling in het leerlingvolgsysteem en alle overige zaken (zoals incidentenregistratie) in de daarvoor beschikbare systemen.

Doel:

- Alle betrokkenen van de OSB kennen de kwaliteit van het onderwijs door middel van voor iedereen inzichtelijke kwaliteitszorggegevens.
- Vensters voor verantwoording publiceert jaarlijks de leeropbrengsten en de tevredenheidsonderzoeken op de website van de school.

De opgaven rond kwaliteitszorg:

- Het optimaliseren van Magister voor het invoeren van de leerresultaten en het verbeteren van de rapporten.
- Het verzamelen, systematiseren en analyseren van klas-, deelschool-, afdelings- en vakgroepgerichte overzichten van de leerresultaten op basis van de rapport- en eindexamengegevens ten behoeve van de kwaliteitsanalyses op de verschillende niveaus.

- Het verbeteren van de evaluaties op basis van bovengenoemde data.
- Het continueren van de jaarlijks of tweejaarlijkse tevredenheidsonderzoeken onder deze drie geledingen worden uitgevoerd als onderdeel van Vensters voor Verantwoording. Voor de leerlingen wordt de Laks-monitor afgenomen.
- Het systematisch evalueren van de opbrengsten van dit schoolplan, de ingezette verbeter- en verandertrajecten en het borgen van gerealiseerde verbeteringen, innovaties en bereikte resultaten.
- Het versterken van de samenhang tussen de in het schoolplan uitgezette actielijnen en het terugkerend school-, afdelings- en deelschoolbeleid, het vakgroepenbeleid en de individuele doelen van de medewerkers (zoals neergelegd in POP en soortgelijke plannen en afspraken).

### **Werkwijze, lesaanbod, begeleiding**

De missie en visie van de OSB zijn gekoppeld aan een geheel eigen werkwijze, een eigen aanbod en een eigen organisatie en inrichting van de school. De OSB is een pedagogisch sterke school met veel aandacht voor enerzijds gemeenschapszin en anderzijds individuele aandacht en begeleiding. De kleinschalige organisatie van de school - deelscholen waarin een klein team verantwoordelijk is voor een beperkt aantal klassen met een eigen plek in de school - maakt dat iedereen binnen de deelschool, docent en leerling, ouder en mentor, medewerker en leiding elkaar kent en zich gezien weet. De klas met de mentor is het uitgangspunt, waarin individuele en sociale ontwikkeling vorm krijgt. De kring gaat uit van de gelijkwaardigheid van alle leerlingen, de dialoog en de gezamenlijke instructie en begeleiding, de werkfase in kleine groepen laat leerlingen samenwerken en samen onderzoeken en de eindkring organiseert de noodzakelijke feedback op het individuele en gezamenlijke leerproces. Deze focus is uitgewerkt in de drie actielijnen.

Het eigen aanbod onderscheidt zich van andere scholen door een breed aanbod van creatieve, sportieve en sociale vakken naast de bekende (verplichte) vakken als talen, bèta- en zaakvakken. Dit brede aanbod is ook aanwezig in een rijk en gevarieerd activiteitenprogramma na school. Het OSB-breed programma biedt elk kind de kans om een sport te beoefenen, op toneel te gaan, muziek te spelen en beeldende vorming, dans ed. te ontwikkelen. Ook kunnen ze leren koken, debatteren of het sterrenstelsel beter leren kennen. Recent is daar het leerorkest OSB-Zuidoost bijgekomen.

Het belang van goede leerprestaties is uitgangspunt voor alle drie de actielijnen. De actielijn 'aanbodgerichte differentiatie' heeft als doel dat alle leerlingen weten wat ze in elk vak moeten doen om het voor hun haalbare en wenselijke niveau te halen. Een goede aansluiting tussen de onder- en bovenbouw biedt leerlingen optimale kansen voor op- en doorstroom. Leerlingen weten hoe ze er voor staan en wat ze moeten doen, door vakgerichte feedback zoals vormgegeven vanuit de actielijn 'eigen regie'. Aandacht voor de taal- en rekenvaardigheden van alle leerlingen is zichtbaar in het reguliere aanbod en waar nodig in een extra remediërend aanbod.

De opgaven voor de komende jaren zijn:

- Het versterken van het mentoraat en de vakdidactische begeleiding in de les, in aansluiting op actielijn 1.
- Het versterken van de eigen werkwijze in aansluiting op actielijn 2, zichtbaar in de lesobservaties ten behoeve van de gesprekscyclus en de collegiale consultatie.
- Verbeteren van de rapportensystematiek en de in de rapporten vastgelegd informatie voor leerlingen en ouders.

- Uitvoeren van het vastgelegde taal- en rekenbeleid, ondersteund door de informatie over de lees- en rekenniveaus van alle leerlingen in klas 1-2-3 met Diataal en Diacijfer.
- Ontwikkelen van gerichte inhoudelijke feedback voor leerlingen in alle vakken.
- Het ontwikkelen van gericht begeleidingsaanbod LOB voor alle leerlingen met speciale aandacht voor de vmbo-basis leerlingen. Dat aanbod helpt alle leerlingen met het maken van realistische keuzes als het gaat om keuzes voor profielen, vakken en vervolgopleiding.

### **Extra aanbod in het curriculum**

Het ontwikkelen van alle talenten van de leerlingen impliceert ook het ontwikkelen van burgerschapszin: respect voor elkaar en voor de gemeenschap. De tweejarige brugperiode heeft niet alleen ten doel om de door- en opstroomkansen van leerlingen te bevorderen. Ook het samen leren en werken in de diverse klas, biedt leerlingen de kans op een brede sociale ontwikkeling gericht op de samenleving van morgen. De zgn 21 century skills worden op de OSB niet abstract vorm gegeven, maar vanuit een diversiteit die nu al werkelijkheid is in het leven van jonge mensen in Amsterdam. De eisen die dit stelt aan de pedagogische en didactische begeleiding zijn in deel 1 uitgewerkt. Daarnaast heeft de OSB een eigen aanbod ontwikkeld om te ondersteunen en waarborgen dat respect voor elkaar geen loze uitgangspunten zijn. In programma's als mini mediation en het werk van de jongerenrechtbank, evenals in de vele activiteiten buiten het curriculum wordt het vormen van een gemeenschap met respect en waardering voor elkaar actief ondersteund.

Ook kent de OSB in de bovenbouw een extra aanbod voor de verschillende talenten en ambities van leerling in speciale klassen rond sport en kunst, waar leerlingen hun specifieke talenten op deze terreinen kunnen ontwikkelen in een speciaal lesprogramma. De aandacht voor muziek, sport en drama in de onderbouw wordt doorgezet in de bovenbouw met sport-kunstklassen vmbo-tl en kunstvak drama/beeldende vorming als eindexamenvak, ook in havo en vwo.

De afgelopen jaren is extra ingezet op taal en rekenen, de vwo-leerlijn in de onderbouw, het 2 fasen-vwo en FLE, Fast Lane English. Dit aanbod wordt jaarlijks geëvalueerd en indien mogelijk gecontinueerd en uitgebreid.

De opgaven voor de komende jaren zijn:

- Het verder ontwikkelen van het aanbod waarin leerlingen uitgedaagd worden om conflicten te bespreken en op te lossen en zo zich voor te breiden op de burgerschapskwaliteiten die de wereld van morgen van ze vraagt.
- Het verder ontwikkelen van de vwo-leerlijn vanaf de onderbouw op basis van de evaluaties en ervaringen van deelnemende leerlingen, ouders en docenten.
- Het evalueren van de pilot 2 fasen vwo, en uitwerken van een plan voor het continueren van dit aanbod in het curriculum.
- Het borgen van het FLE-aanbod voor havo- en vwo- leerlingen vanaf de 2<sup>e</sup> klas, en het onderzoeken van de mogelijkheid voor een FLE-aanbod voor de vmbo-leerlingen.

### **Evenwichtige verdeling van niveaus (vergroten instroom havo-vwo) met extra aandacht voor de basis- en de vwo-leerlingen**

De zorg voor een evenwichtig verdeling van leerlingen over de verschillende niveaus blijft. De concurrentie met vooral de categorale gymnasia en vwo-scholen in de stad is groot. Daarom wil de OSB de komende jaren extra inzetten op de samenwerking met het PO om de doorstroom

van leerling op alle niveaus te verbeteren met extra aandacht voor het vergroten van de doorstroom op havo-vwo- niveau.

De opgaven voor de komende jaren zijn:

- Het verbeteren van de 'warme overdracht' tussen po en vo en het actief informeren van de basisscholen over de ontwikkelingen van hun oud-leerlingen.
- Het ontwikkelen van een gerichte samenwerking met de basisscholen in Zuidoost en omgeving, o.a. door voortzetting van het aanbod van de OSB-plus lessenserie voor de leerling uit groep 8.
- Het vergroten van de instroom havo-vwo door onze leerlingen actief te betrekken bij de informatieverstrekking aan 8<sup>e</sup> groep leerlingen en hun ouders in het kader van de voorlichting en werving.

### **Internationalisering**

De OSB heeft de afgelopen jaren actief gebruik gemaakt van de mogelijkheden om via internationale samenwerking en uitwisseling leerlingen kennis te laten maken met scholen in Engeland, Roemenië, Frankrijk en Italië. Op de werkweken in de bovenbouw maken leerlingen eveneens kennis met andere Europese landen door het bezoek aan verschillende steden en gebieden: zoals Londen, Praag, Berlijn, Rome, Ardennen. Het FLE-programma biedt leerlingen een intensieve 'taalcursus', met o.a. verblijf in gastgezinnen.

De opgaven voor de komende jaren zijn:

- Continuering van het bestaande beleid voor werkweken in het buitenland voor leerlingen in de voor-examenklassen van de bovenbouw.
- Het onderzoeken van de mogelijkheden voor internationale samenwerking in de onderbouw en in de bovenbouw (b.v. met Engelstalige scholen in het kader van FLE).

### **Schoolbrede en naschoolse activiteiten**

De OSB kent sinds jaar en dag een breed aanbod van extra-curriculaire activiteiten zowel tijdens de lesdag (op activiteitendagen met museumbezoek, bezoek aan de 2<sup>e</sup> kamer ed.) als na schooltijd. Met deze activiteiten en programma's kunnen leerlingen zich verder verdiepen en ontwikkelen op specifieke interesses en talenten. Het belang van dit aanbod vraagt een directere samenwerking en afstemming met de leerlingen: hun interesses en ambities moeten leidend zijn in deze.

Ieder jaar doen weer honderden leerlingen mee aan het naschoolse aanbod van OSB-breed. Het zijn workshops muziek, dans, schilderen, verhalen schrijven, koken etc. begeleid door experts van buiten en docenten van de OSB. Ook bieden we een uitgebreid aanbod van sportactiviteiten van het gemeentelijke programma TOP-score. Deze activiteiten worden mede gefinancierd door de gemeente.

Met trots presenteert de OSB het eerste leerorkest in het voorgezet onderwijs. Jongeren kunnen op de OSB hun muzikale talenten, zoals ze die in de leerorkesten op de basisschool of op een andere manier hebben eigen gemaakt, verder ontwikkelen. Maar ook voor die leerlingen die nog nooit een instrument hebben vastgehouden, biedt het OSB-leerorkest een unieke kans. Samen muziek maken is een van de meest leuke, inspirerende en uitdagende manieren om jezelf te ontwikkelen. Samen met het muziekcentrum Zuidoost is een uniek orkest ontstaan van jongeren met een intensief uitvoeringsprogramma van spelen in het Concertgebouw in Amsterdam tot in het Henriette Roland Holsthuis, het verzorgingstehuis in Zuidoost. De buitenlandse muziekkreis was een groot succes.

Een hoogtepunt in het culturele leven van de OSB was de uitvoering van de opera Pagliacci in de Westergasfabriek. Een uniek evenement, waar leerlingen van 3-vmbo en 4-havo lieten zien dat voor hen alles mogelijk is op het gebied van muziek, theater en dans. Voor de komende jaren wordt opnieuw gezocht naar een soortgelijke schoolbrede activiteit.

De opgaven voor de komende jaren zijn:

- Het continueren en uitbouwen van het brede naschoolse aanbod, dat aansluit op de interesse van de leerlingen en het verbeteren van de afstemming tussen het lesrooster en het naschoolse aanbod.
- Het continueren van het leerorkest en het versterken van de samenwerking met de (klein)leerorkesten van de basisscholen.
- Het versterken van het culturele schoolbrede programma.
- Het versterken van het culturele aanbod op de OSB met het worden van cultuur-profiel school.

### *HRM-beleid*

De komende jaren zetten we in op een beleid waarin we het 'menselijk potentieel' beter benutten door het onderlinge leren te versterken. De school ontwikkelt zich naar een lerende gemeenschap met een actief personeelsbeleid. Samen noemen we dit HRM-beleid.

### **Een lerende gemeenschap**

De school is niet alleen een plek waar leerlingen leren en zich ontwikkelen. Het is ook een omgeving waar alle medewerkers zich ontwikkelen in wie ze zijn en wat ze kunnen. Daaraan zullen we de komende jaren meer aandacht besteden. Het creëren van een school als lerende gemeenschap vraagt in essentie om processen van leren van en met elkaar. Dat vraagt op een dieper niveau om een open houding om te willen leren van feedback van leerlingen, van collega's en van leidinggevenden.

De belangrijkste reden om hier meer op in te zetten is dat blijkt dat het actief leren van medewerkers leidt tot een omgeving waarin leerlingen meer uitgedaagd worden om te leren. Onderzoek van School aan Zet laat zien dat in een sterke leergemeenschap docenten meer betrokken, energieke, reflectiever, initiatiefrijker zijn, zich veiliger voelen om te leren van elkaar. Leerlingen zijn meer betrokken, werken beter samen en hebben meer eigen regie. Dit blijkt ook uit de een actieve en open houding van ouders. Door hier in de komende vier jaren forse stappen in te maken, zal de school een flinke sprong voorwaarts maken in resultaten en sfeer.

De komende jaren gaan we actief werk maken van het versterken van de school als lerende gemeenschap. We zien het als een basis voor de effectiviteit van de actielijnen van deel 1.

De opgaven voor de komende jaren zijn, zoals verwoord in deel 1:

- We brengen in beeld welke actieve leerprocessen reeds bestaan en we gaan na wat nodig is om deze effectiever te laten zijn.
- De schoolleiding versterkt haar onderwijskundig leiderschap en leeft volgens een vaste en herkenbare methodiek voor hoe een leerteam dient te werken.
- Doet een deelschool een pilot met enkele leerteams die, net als de schoolleiding, werken vanuit een vaste en herkenbare methodiek.



Daarnaast wordt er in één van de deelscholen een ontwikkeling in gang gezet met werken in kleinere teams met meer autonomie en eigen verantwoordelijkheid. Het werken in kleinere teams heeft een versterkend effect op gezamenlijkheid, openheid en verantwoordelijkheid van de teamleden. Door de directe koppeling met groepen leerlingen, zal dit de begeleiding van leerlingen ten goede moeten komen. Op basis van de ervaringen wordt besloten om het werken in kleinere teams al dan niet uit te breiden naar andere deelscholen.

### *Personeelsbeleid*

Het personeelsbeleid zal in het bijzonder aansluiten op (1) de ontwikkeling van de school als lerende gemeenschap en op (2) de actielijnen. Wat het eerste punt betreft zal de teamontwikkeling in deelscholen en de schoolleiding als lerend team begeleid worden. Wat het tweede punt betreft wordt per jaar nagegaan wat dit vraagt van onderling leren en welke aanvullende scholingen nodig zijn.

Daarnaast gelden de algemene procedures en afspraken omtrent de gesprekscyclus en in bekwaamheidsdossiers in overeenstemming met de wet Bio. Daaraan zijn reeds geruime tijd een aantal OSB-eigen afspraken en regelingen toegevoegd: het coachen en begeleiden van nieuwe docenten bij het zich eigen maken van de werkwijze van de OSB, samenwerken in deelschoolteams en vakgroepen, in projecten en speciale activiteiten.

Voor de OSB-docent gelden de volgende afspraken:

- Iedere OSB-docent is mentor (meestal samen met een collega), en onderhoudt het contact met de ouders van de leerlingen uit zijn/haar mentorklas.
- Iedere docent werkt aan zijn eigen pedagogische en vakinhoudelijke en vakdidactische kwaliteiten en deelt dit met zijn collega's in deelschool en vakgroep en legt daarover verantwoording af in de gesprekscyclus.

De gesprekscyclus is de basis, waar de individuele ontwikkelingsperspectieven en het functioneren van de medewerkers besproken en beoordeeld wordt en in relatie gebracht met de inhoudelijke en organisatorische doelstellingen van de school. De verdeling van lessen, taken en andere verplichtingen is vastgelegd in een schoolbreed taakbeleid. Deze afspraken zijn het uitgangspunt bij de formatieverdeling en de functionerings- en beoordelingsgesprekken van de individuele medewerkers, naast de functiebeschrijving en de bekwaamheidseisen. Onderdeel hiervan zijn afspraken over pilots van een zgn. 360-gradenfeedback voor het functioneren van docenten en de SL, DSL, ADSL en directie.

De experimenten met kleinere teams worden in de komende jaren geëvalueerd en onderzocht op hun meerwaarde voor de andere teams, het taakbeleid en de gehele organisatie. De komende vier jaar willen we een grondig onderzoek doen naar een nieuwe vorm van taakbeleid waarin docenten meer eigen regie over hun takenpakket krijgen en waarbij het verdelen van het werk binnen het team/deelschool gebeurt op basis van kwaliteit en onderlinge afspraken en niet op basis van een urenregistratie.

De gesprekscyclus is de afgelopen jaren steeds verder ontwikkeld. De basis van de gesprekscyclus wordt gevormd door het lesbezoek van de direct leidinggevende op basis van een voor de gehele school vastgesteld digitaal observatie-instrument. Hierin zijn extra indicatoren vanuit de eigen visie en werkwijze van de school opgenomen. De cyclus wordt met name voor de nieuwe docenten op de OSB ondersteund met coaching, waarvoor eveneens het lesbezoek een belangrijke basis vormt. De docenten zijn zelf verantwoordelijk voor hun 'dossiers', met het maken van een zelfevaluatie op basis van leerling en ouder-enquêtes over de lessen en het mentoraat.

De OSB houdt zich aan de afgesproken verdeling van de LB, LC en LD-functies. In de komende jaren zal steeds weer gekeken worden wat nodig en mogelijk is om het perspectief op LC en LD functies te behouden. De OSB werkt aan een evenwichtig personeelsbestand voor 1<sup>e</sup> en 2<sup>e</sup> graads docenten en stimuleert docenten om gebruik te maken van de lerarenbeurs om hun kwalificaties uit te breiden en/of te verhogen. Bevoegd-zijn is het uitgangspunt; met docenten die hun bevoegdheid nog moeten halen worden concrete afspraken gemaakt in de functioneringsgesprekken. Docenten worden aangespoord specifieke kwaliteiten te ontwikkelen. Dit gebeurt zowel in de afspraken over scholing en intercollegiale consultatie in de deelscholen en vakgroepen als in schoolbrede afspraken, o.a. over de leergemeenschappen over gedifferentieerd lesgeven als taalgericht vakonderwijs. Hierbij zal waar mogelijk gebruikt gemaakt worden van de aanwezige kennis en expertise van docenten. Daarnaast worden docenten in de functionerings- en beoordelingsgesprekken uitgenodigd om hun scholingswensen kenbaar te maken.

Voor de onderwijssector wordt de komende jaren een tekort aan gekwalificeerde docenten verwacht door de uitstroom van oudere docenten en een tekort aan nieuwe docenten. De OSB richt haar personeelsbeleid op het aantrekken van nieuwe docenten door een goede begeleiding van nieuwe docenten met eigen opgeleide coaches en door deelname aan de Academische Opleidingsschool Amsterdam. In samenwerking met de Montessorischolen en het Spinoza Lyceum, en met de Educatieve Hogeschool van Amsterdam, de Lerarenopleiding van de Universiteit van Amsterdam, de Hogeschool voor de Kunsten in Amsterdam en de Academie voor Lichamelijke Opvoeding van Amsterdam, geeft de OSB vorm aan een goede begeleiding van aankomende docenten met een eigen opleidingstraject. Dit wordt ondersteund door eigen onderzoek, dat ingezet wordt in enerzijds de scholing van eigen docenten als ook de scholing van de stagiaires en docenten in opleiding. Dit vergroot zowel de kwaliteit en de aantrekkelijkheid van de OSB voor het eigen personeel als ook voor nieuw aan te trekken personeel.

Ook voor het onderwijsondersteunend en onderwijsbeheerspersoneel wordt gewerkt aan de verdere professionalisering gericht op het versterken van het resultaatgericht werken op alle taken en verantwoordelijkheden van deze groep. Het vastgestelde taakbeleid ligt ten grondslag aan de functionerings- en beoordelingsgesprekken. Het komend jaar zal ook het OOP mee doen in de uitwerking van met name actielijn 1: het samen school zijn. De samenwerking van docenten en het OOP is belangrijk om gezamenlijk vorm te geven aan de doelen van onze schoolgemeenschap.

De OSB vindt verzuimpreventie en –begeleiding van groot belang. De rol van de direct leidinggevende is hierin cruciaal, zowel in signalering als begeleiding. We werken nauw samen met onze arbodienst en waar nodig schakelen we ook interne of externe coaching in.

De komende jaren zal het personeelsbeleid verder ontwikkeld en geëvalueerd worden in een aantal kwaliteitszorginstrumenten als onderdeel van de verdere uitwerking van de verantwoordingsystematiek zoals onder andere afgesproken in Vensters voor Verantwoording.

De opgaven voor de komende jaren zijn:

- Er wordt ingezet op het toerusten van het personeel voor het versterken van de lerende gemeenschap en het realiseren van de actielijnen, en waar mogelijk het versterken van de samenwerking van docenten met (vak)collega's op andere vo –scholen en met docenten uit de opleidingen van MBO, HBO en WO.
- Iedere docent heeft minimaal een gesprek (functionerings- of beoordelingsgesprek) per jaar met zijn leidinggevende.

- Wordt onderzocht of een nieuwe vorm van taakbeleid en taakverdeling, de werkdruk kan verlagen en kan leiden tot betere benutting in het team van de individuele kwaliteiten van medewerkers.
- Vermindering van het ziekteverzuim door verheldering van de taken van docenten en overig personeel, het versterken van de eigen regie en het eigen initiatief van de medewerker en een gerichte aanpak van het preventiebeleid in deze.
- Het handhaven van de afspraken over de functiemix. Het verder uitwerken van de taken en verantwoordelijkheden voor de LC en LD functies en deze onderdeel maken van de gesprekcyclus.
- Versterken van het onderzoeksbeleid van de school door het inzetten van eigen onderzoek en onderzoekdocenten in het kader van de AcOA en de tweejarige pilot rond de Academische werkplaats, die start in het schooljaar 2017-18.

### *Leerlingbegeleiding en zorg*

De missie en het onderwijsconcept van de OSB staan ook centraal bij de begeleiding en ondersteuning van leerlingen. Wij willen een school zijn waar iedereen zich prettig en veilig voelt en waar leerlingen met een ondersteuningsbehoefte ook zo veel mogelijk kunnen leren. Een jongere heeft recht op ondersteuning op het moment dat het hem niet zelfstandig lukt het onderwijs te volgen en hij begeleiding nodig heeft van ouders/verzorgers of school en/of zelf iets extra's of anders moet doen.

We vinden het belangrijk dat een leerling die extra ondersteuning nodig heeft ook het geloof heeft in eigen kunnen en het gevoel heeft dat hij of zij erbij hoort, en dat men hem waardeert en met hem om wil gaan. Wij willen een school zijn waarin ook leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, deel uitmaken van onze leergemeenschap.

Mentoren vormen de spil in de ondersteuningsstructuur. Zij hebben goed zicht op de ontwikkeling van een leerling door hun intensieve contact. De OSB kent een vorm van intensief mentoraat en koestert deze als manier van optimale leerlingbegeleiding. Naast de interne functionarissen die bij de ondersteuningsstructuur een rol spelen zoals mentoren, de zorgmentoren en de zorgcoördinator, zijn er ook externe functionarissen die betrokken zijn bij onze ondersteuningsstructuur. Belangrijke extern functionarissen zijn de ouder- en kindadviseur (OKA), de begeleider passend onderwijs (bpo), de GGD-jeugdarts, de medisch-OKA (schoolverpleegkundige) en de leerplichtambtenaar.

De OSB hanteert bij het bieden van (tijdelijke) extra ondersteuning een aantal uitgangspunten. Dit zijn:

- De leerling is gemotiveerd voor de extra ondersteuning die hij krijgt. Hij heeft een actieve rol in het aanpakken van de eigen problemen.
- Korte lijnen tussen de leerling, de school, de ouders en de betrokken organisaties;
- Accent op preventieve hulp binnen de deelschool waardoor o.a. uitval tot een minimum wordt beperkt.
- De ondersteuning wordt op de OSB gezien vanuit een geïntegreerd ondersteuningsperspectief; dat wil zeggen dat alle voor de leerling relevante medewerkers in de school nadrukkelijk betrokken en verantwoordelijk zijn vanuit hun eigen taakstelling voor de ondersteuning van leerlingen.

Met betrekking tot de sociale veiligheid vormt onze open school- en lesstructuur de basis: we werken in deelscholen met een vast team en een vaste groep leerlingen. Iedere les begint, zoals eerder beschreven, in een kring waarin iedereen gelijkwaardig is en iedereen elkaar in de ogen kan kijken.

Daarnaast zijn onze mentorlessen gericht op het vergroten van sociale cohesie en acceptatie binnen de groep. We organiseren ook activiteiten die de sociale veiligheid en goede sfeer op onze school vergroten zoals de 'Paarse Vrijdag', lessen in het omgaan met elkaar en conflictbestrijding (mediation) en we hebben de Jongerenrechtbank, waar conflicten worden beslecht en vertrouwen wordt hersteld.

Bij pesten hebben de mentoren, net als bij zorgsignalen, een belangrijke rol in het bespreekbaar maken en in het eerste aanspreekpunt zijn voor hun mentorgroep. De leerling en ouders kunnen ook worden verwezen naar de deelschoolleider. De OSB heeft voor leerlingen een intern vertrouwenspersoon voor vragen en klachten rondom ongewenste omgangsvormen (waaronder pesten, geweld, discriminatie en seksuele intimidatie).

Opgaven voor de komende jaren zijn:

- Versterken handelingsgericht en planmatig werken: handelingsgerichte inzet zorgmentoraat, scholing mentoren.
- Ontwikkeling van pilot trajectbegeleiding in de school: intensieve leerlingondersteuning met het oog op het trainen van vaardigheden en het bieden van handelingshandvatten, evaluatie ondersteuningsinzet, uitwisselen van ervaringen met andere scholen.
- Samenwerking met Orion: creëren van soepele symbiose, evaluatie, ondersteuning betrokken vakdocenten.

### *Communicatie in de school en daarbuiten*

De OSB hecht aan open en transparante communicatie binnen en buiten de school. De missie en visie richt zich op het samenwerken met leerlingen en hun ouders en dus ook met een directe en intensieve communicatie met hen. Mentoren zijn de spil in deze communicatie. Zij volgen en begeleiden de leerlingen. De website ondersteunt open communicatie met gerichte informatie over de ontwikkelingen en acties/activiteiten in en rond de school. Tegelijkertijd verwachten we een actieve houding van ouders bij informeren én bevragen van de mentor over ontwikkeling van hun kind.

Alle ouders worden aan het begin van het jaar geïnformeerd over het nieuwe schooljaar met een jaarkalender waarop de centrale schoolactiviteiten vermeld staan. Iedere ouder wordt minimaal tweemaal per jaar samen met de leerling uitgenodigd voor een persoonlijk ouder/leerling gesprek en voor de ouderavonden van het betreffende leerjaar.

De school kent een actieve oudergeleding, die regelmatig met elkaar en de directie overlegt over gewenste ontwikkelingen in de school. Dit ouderplatform organiseert jaarlijks een centrale ouderavond en minimaal tweemaal per jaar een oudercafé over thema's rond schoolontwikkelingen en die van de jongere/puber.

De OSB prijst zich gelukkig met een actief netwerk van stakeholders. Zij denken en werken mee om de OSB bijzonder te laten blijven. Het voornemen is de komende jaren deze contacten actiever in te zetten voor het realiseren van de missie en visie en het uitwerken van de actielijnen. De landelijke bekendheid van de OSB vanwege haar eigenzinnige missie en visie zal ook de komende jaren onderhouden worden.

De opgaven voor de komende jaren zijn:

- Het continueren en waar nodig versterken van de goede communicatie met ouders zodat zowel mentor als ouders tijdig en goed geïnformeerd zijn over de ontwikkeling van hun kind en zijn/haar klas en deelschool.
- Stakeholders worden zo mogelijk jaarlijks uitgenodigd mee te denken over de ontwikkeling van de school, de uitvoering van het schoolplan.
- De komende jaren zal de mogelijkheid voor het opzetten van een alumni-netwerk onderzocht worden.

### *Leermiddelen en ICT*

De afgelopen jaren is er een zeer solide basis gelegd op ICT-gebied. Met name de infrastructuur is goed op orde.

Infrastructureel is de ambitie vooral om meer 'in de cloud' te gaan werken. Onze servers in eigen beheer werken weliswaar goed, maar zijn ook een forse kostenpost. Daarnaast is bijna alle software die op de markt komt, zowel onderwijskundig als administratief, webbased. Verder gaan we ons de komende jaren richten op de daadwerkelijke inzet van ICT-middelen in het onderwijsproces. Uitgangspunt daarbij is dat inzet van ICT ondersteunend is aan onze onderwijsdoelen en geen doel op zich. We zien dat de inzet van ICT de docent én de leerling kan helpen bij het aanbodgericht differentiëren (docent) en bij het nemen van eigen regie (leerling). De ambitie is dat ieder leerling over 4 jaar beschikt over een (vorm van) digitaal portfolio waarin de leerling zelf zijn vorderingen bijhoudt en inzicht heeft in het gedifferentieerde aanbod van de docenten.

De opgaven voor de volgende jaren zijn:

- Uitwerken van de mogelijkheden om 'in de cloud' te werken.
- Toename van het gebruik van ICT ter ondersteuning van de onderwijsdoelen in het bijzonder ten behoeve van differentiatie en versterking eigen regie van de leerling.
- Ontwikkeling van een digitaal portfolio van alle leerlingen ter ondersteuning van de LOB-opgaven.

### *Organisatie, bedrijfsvoering en financiën*

#### **De schoolorganisatie: kleinschalig en samenhangend**

De OSB is een grote school (1600 leerlingen, 200 medewerkers) met een intieme sfeer. Dat heeft onder meer te maken met de inrichting van de school in 6 deelscholen. Vanuit het bredere beleid van de hele school, werken de teams in de deelscholen de ambities en doelen verder uit en geven zij er een eigen kleur aan. De vakgroepen zijn de basis voor de vakinhoudelijke doelen, de doorgaande leerlijnen, de versterking van de taal- en rekenvaardigheden van de leerlingen, de programma's van toetsen en afsluiting, de werkwijzen die passen bij onze uitgangspunten en visie. Beide, zowel de deelscholen als de vakgroepen, werken aan het verbeteren van de leeropbrengsten met aandacht voor de werkwijze die typisch is voor de OSB.

De deelscholen zijn de plaats waar docenten, deelschoolleiding en ondersteunend personeel samen werken aan een integrale visie op het onderwijs, het vormgeven van de les, de klas, de samenwerking tussen leerlingen, leerlingen en docenten, leerlingen, docenten en ouders. De vakontwikkeling zal in eerste instantie vanuit vakgroepen per afdeling worden voortgezet. Hierbij blijft de afstemming met de deelscholen en afdelingen noodzakelijk om een goed evenwicht in de pedagogische aandacht en vakdidactische begeleiding te realiseren. Iedere vakgroep wordt in dit proces begeleid door een lid van de schoolleiding.

## **Financiën: betaalbare ambitie**

Het voorgezet onderwijs heeft de afgelopen jaren te maken gekregen met een stijging van kosten en een achterblijvende financiering. Was de economische crisis al merkbaar in het teruglopen van subsidies van gemeentelijke overheden en fondsen, instellingen en bedrijven, nu blijkt dat de vergoeding van de personele en materiële kosten van de rijksoverheid achterblijft bij de stijgende kosten op beide terreinen.

Voor de OSB betekent deze teruggang in subsidies en achterblijvende vergoedingen van OCW een extra zware opgave om te voldoen aan de toenemende eisen op het gebied van onderwijskwaliteit.

De komende jaren zal de OSB op alle niveaus en op alle gebieden moeten onderzoeken waar de mogelijkheden liggen om efficiënter te werken en het maken van de goede keuzes om de kwaliteit te waarborgen en waar nodig te verbeteren, vanuit de eigen visie en missie en de in dit plan genoemde kernwaarden en kwaliteiten. De ambities zijn er en we zullen ze betaalbaar moeten maken en houden.

De OSB heeft een strategisch financieel beleid, gebaseerd op een meerjarenraming. De tegenvallende financiële resultaten van de afgelopen jaren zijn geanalyseerd en uitgewerkt tot een leidraad voor een plan van aanpak van noodzakelijke financiële ombuigingen om tot een sluitende exploitatie in 2019 te komen.

De opgaven voor de volgende jaren zijn:

- Verkennen van mogelijkheden om efficiënter te werken zonder in te boeten op ambities.
- Uitvoeren van een plan van aanpak dat leidt tot een sluitende exploitatie.